

1 Korintiërs 4: 1-5

Ik heb in voorgaande overdenkingen ook al stilgestaan bij het feit dat er in Korinte sprake is van partijschap. De gemeente dreigt uiteen te vallen omdat de gemeenteleden achter hun favoriete prediker aanlopen. Paulus vindt dat een door en door onchristelijke houding. Want voor Paulus, Petrus en Apollos geldt, hoe verschillend ze ook mogen preken, dat ze van Christus zijn.

Zo moet de gemeente hen alle drie beschouwen, dienaren, niet van mensen, maar van Christus. Hij is onze Baas, onze Opdrachtgever. We staan in Zijn dienst als beheerders, rentmeesters, van het Griekse woord is ons woordje econoom afgeleid. Het kwam in de tijd van het Nieuwe Testament nog wel eens voor, dat een rijke grondbezitter het beheer van zijn goederen en bezittingen in handen legde van een slaaf. Die slaaf moest er dan voor zorgen dat alles goed bleef draaien en dat iedereen op zijn natje en droogje kreeg. Jezus gebruikt in verschillende gelijkenissen het voorbeeld van zo'n rentmeester, als voorbeeld voor ons om onze taak trouw te blijven doen omdat we niet weten wanneer de Heer terugkeert.

Paulus noemt zich dus een rentmeester, beheerder, econoom, aan wie het beheer van de geheimenissen Gods zijn toevertrouwd. Gods geheimenissen, dat is een aanduiding voor het Evangelie van de verlossing. Het woord geheimenissen bedoelt niet te zeggen dat het Evangelie een soort 'geheimleer' is, dat is het pertinent niet. Het Evangelie is niet bestemd voor een clubje ingewijden die hun Boodschap geheim moeten houden, integendeel, het is bestemd voor de hele wereld. Iedereen moet het horen. Paulus gebruikt het woord geheimenissen om aan te geven dat deze boodschap eeuwenlang verborgen, versluierd is geweest. Pas sinds de verschijning van Christus is het volop en helder aan de dag getreden. En dat Evangelie moeten predikers beheren. En daarvoor moeten zij betrouwbaar zijn. Alleen betrouwbare predikers geven het volle Evangelie door in al z'n rijkdom, zonder ermee te knoeien. Een evangelieprediker hoeft volgens Paulus geen briljante, diepzinnige betogen te houden, geen vuurwerk van woorden af te steken en geen voordrachtskunstenaar te zijn. Dat waren de dingen waar de Korintiërs nogal op gebrand waren. Als zij een profielschets zouden moeten maken voor een prediker dan zouden dat soort dingen er in staan. Maar Paulus zegt: er is maar één voorwaarde waaraan moet worden voldaan. Ze moeten trouw zijn aan hun Heer en Heiland in de uitvoering van hun taak.

Christenen hebben vaak de neiging om evangeliepredikers onder de loep te nemen. Paulus had daar zelf ook mee te maken. Er waren mensen in Korinte die met hem weglieden. Zij noemden zich zelfs 'wij zijn van Paulus'. Maar anderen gaven Paulus een dikke onvoldoende. Ze vonden hem maar niets. Dat is iets waaraan geen enkele prediker ontkomt.

Als mensen je positief beoordelen is dat natuurlijk wel strelend. Predikers zijn mensen. Ook zij zijn blij met complimenten en uit het lood geslagen door kritiek. Ook zij worden liever op de schouder omhoog getild, dan verguisd. En natuurlijk was ook Paulus dankbaar als hij positief beoordeeld werd. Dat deed hem goed en dat liet hij ook wel merken. En bij mensen die hem bekritisieren doet hij ook z'n best om de kritiek te ontzenuwen en te laten zien dat ze hem verkeerd beoordelen. Maar Paulus weet één ding heel goed: ook al steken mensen de loftrumpet over mij, dan is dat nog geen garantie dat ik echt een goede econoom ben van Gods geheimenissen. En ook al staan anderen negatief tegenover mij dan hoeft dat nog niet te betekenen dat ik een ontrouwe econoom ben. Het oordeel van mensen is niet doorslaggevend. Ik kan het nog sterker maken, zegt Paulus. Ook het oordeel dat ik over mijzelf vorm is niet doorslaggevend. Natuurlijk heeft hij wel een mening over z'n eigen functioneren. Hij is zich van niets bewust, zegt hij. Dat wil zeggen, als Paulus nadenkt over zijn werk als zendeling, evangelist, prediker, is hij zich niet bewust dat hij daarin ontrouw is geweest. Paulus heeft van zichzelf heus wel de indruk dat hij z'n werk met toewijding doet. Maar zelfs dat geeft niet de doorslag. Niet wat mensen vinden, niet wat ikzelf vind, maar wat God vind, dat geeft de doorslag.

Of een werkgever tevreden is over z'n werknemer wordt ook niet bepaald door de werknemer of zijn collega's maar door de werkgever. En Paulus opdrachtgever is de Here Jezus Christus.

Als Jezus de gelijkenis van de talenten vertelt in Matt. 25 zijn het niet de slaven zelf die uitmaken of ze hun opdracht trouw hebben uitgevoerd. Dat oordeel wordt gegeven door de heer. De slaaf die z'n talent veilig opgeborgen had in de grond, was zelf van mening dat hij het er helemaal niet zo slecht van afgebracht had. Hij kon zijn heer alles terug geven. Hij had niets verspeeld. Prachtig toch! Maar hij krijgt uit de mond van zijn heer te horen: jij slechte en luie slaaf (vs. 26). En tot de andere slaven zei de heer: goed en trouwe slaaf (21,23). Het oordeel over hun werk berust niet bij de slaven, maar bij hun heer. Hij bepaalt of ze trouw geweest zijn of niet.

Dat heeft dus ook gevolgen voor onze houding vandaag. Paulus brengt dat als volgt onder woorden: oordeelt dus niet voorbarig, voordat de Heer komt.

Oordelen heeft hier de betekenis van: een veroordelend vonnis uitspreken over anderen: mensen afschrijven vanuit een houding van eigen superioriteit en onaantastbaarheid.

Natuurlijk wil het niet zeggen dat we helemaal geen mening mogen hebben over mensen. Dat doet Paulus zelf ook. Hij noemt de ene mens geestelijk, de andere ongeestelijk en de Korintiërs vleeselijk. En de Here Jezus zelf zei op een gegeven moment dat het heilige niet aan de honden gegeven moet worden en dat er geen parels voor de zwijnen moeten worden gegooid. We kunnen deze opdracht alleen maar uitvoeren als we kunnen onderscheiden in welk geval we met honden of zwijnen te maken hebben.

Jezus en Paulus zijn dan ook niet tegen het onderscheidend toetsen, dat moet zelfs, dat is een opdracht: beproef de geesten of ze uit God zijn. Maar zij waarschuwen voor een houding waarbij mensen worden veroordeeld en afgeschreven, alsof wij op Gods rechterstoel zitten.

Stop daarmee zegt Paulus. Jullie kunnen nu wel weglopen met Petrus, Apollos of mij, of omgekeerd geen goed woord over ons over hebben, maar weten jullie ook wat in ons hart omgaat? Natuurlijk niet. Dat komt aan het licht als Christus komt.

En daarmee is echt niet gezegd dat er niets op Paulus of wie dan ook is aan te merken. Ook in zijn werk zullen er vast en zeker dingen zijn die door vuur verteerd zullen worden. Maar de dag van Christus is vooral de dag dat we mogen delen in de overwinning. De dag dat onze Heer al het werk dat gedaan is uit liefde tot Jezus zal belonen. En daarom ziet Paulus die dag met vertrouwen tegemoet. Wanneer Christus, nu, vandaag, ons leven is, betekent dat straks voor ons een groot bevrijdingsfeest!

AMEN